

Evlerden Biri

Öykü Demiryollarından emekli Sadi Beyin emekli maaşı ile aldığı ev yüzünden iki oğlu, kızı ve karısı arasında yaşlı adam daha ölmeden hisse tartışması yaşanır. Evin satılmasına şiddetle karşı çıkan Sadi Bey, tüm ev halkına küserek komşuları Leman'ın genç kızı Nursen'e âşık olur. Nursen ise Sadi Bey'in büyük oğlu İskender'e âşıktır. Nursen'in annesi Leman Hanım, İskender'in hukuk okuyan kardeşi Erdal'a kafayı takmış, çocuğu göz hapsine alıp kendine çekmeyi başarmıştır. Paraya önem veren Leman Hanım kızının zengin olması için oldukça yaşlı olan filmci Mahmut ile evlendirmek ister. Leman Hanım'dan istediklerini karşılayan ve dolayısıyla ondan ayrılan Erdal, kendine çalıştığı yerdeki zengin müdürün kızı Filiz'i ayarlar onunla söylenir. Aldatıldığını düşünen ve Erdal'a kin duyan Leman Erdal'ın yakın arkadaşı Edip ile ilişkiye girer. Küçük bir mahallede herkesin ayrı derdi varken Müçteba Amca ile Sadi Bey'in genç kızlarla olma hayalleri de çabasıdır. Müçteba çapkınlığında yakalanırken Sadi yakalanmaz. Fakat Sadi de kahvehaneden hayallerini kurduğu kızın oğlu ile gezdiğini öğrenir. Duyduklarına inanmak istemeyen yaşlı adam yataklara düşer ve hasta yatağında iken ölür. Yaşlı adamın ölmesi ile evin satılması derdi yine gündeme gelir, Ayşe evin annesi ile kendisine ait olduğunu satılmayacağını söyler. Tüm aile para yüzünden dağılır, cenazeyi dahi mahalle kaldırır.

Kişiler

Sadi Bey Demir yollarından emekli Sadi Bey, devletin kendisine verdiği emekli ikramiyesi ile ev alır. Fakat aldığı evi iki oğlu, kızı ve karısı da kendi arasında hisse etmek ister. Her birine karşı gelen evini satmak istemeyen Sadi Bey'in asıl hedefi yetmişinden sonra âşık olduğu Nursen'le birlikte olmaktır. Yıllardır yaşadıklarından bezmiş bir halde olan Sadi Bey, daha sakin ve rahat bir hayat arzu eder. Evde büyük bir otorite kurmuş olan Sadi Bey eşini hizmetkârı gibi kullanmaktan çekinmez. Kavgacı ve asabidir. Nursen'in oğlu İskender ile evleneceğini duyunca hastalığı nükseder ve ölür.

Müçteba Amca Maliyeden emekli olan Müçteba amca, düşüncelerini içinde yaşayan yalnızca mektuplara dökülebilen duygusal biridir. Karısının bir dediğini iki etmeyen Müçteba torunlara karşı da aynı durumdadır. Evdeki herkesin dediğine uymak zorunda olan yaşlı adam kahveye giderken bile karısının kızmayacağı anı gözetler. Bir cesaret gösterip hoşlandığı genç kıza mektup vermek için işaret yaptığı gün karısına yakalanır ve dışarı adım atması yasaklanır. Kendisi Sadi'nin özgürlüğün kıskanır ve istediklerini elde edemeyince susarak ortama uymaya gayret eder.

İskender Sadi Bey'in büyük oğlu olan İskender, geçirdiği baş ağrısı hastalığı nedeni ile öğrenimine devam edemez ve çalışma hayatına atılır. Çirkin olduğunu düşündüğü için kızlara karşı çekingen ve utangaçtır. Hayatını hukuk okuyan kardeşini kıskanmak ve ona karşı samimi olmamakla geçiren İskender, komşu kızı Nursen'i buluncaya dek mutsuz ve yaşadığı yeri terk etmeyi düşünen asi biridir. Aşık olduktan sonra düşünceleri değişen İskender, babasından alacağı ev hisse parası ile mutlu bir yuva kurmayı hayal eder. Babası vefat ettikten sonra kız kardeşi Ayşe ve annesinden gerekli desteği bulamayınca herkesten nefret ederek, ailesini terk eder.

Erdal Sadi Bey'in küçük oğlu olan Erdal, İskender ve Ayşe'nin de kardeşleridir. Evde zekâsı ile üstün tutulan Erdal, hukuk son sınıf öğrencisidir. Babasının emekli parası ile aldığı evin satılıp kendisine Avrupa'ya gitme parası olarak verilmesini ister. Tek düze hayatını komşuları Leman'ın kendisine göz koyduğunu anlaması ile değiştiren Erdal, gözü açık ve uyanık biri olarak Leman'ı cinsel dürtülerini geçiştirmede kullanır. Leman sayesinde iş ve zengin bir patron kızı olan Filiz'i bulan Erdal herkes tarafından sürekli övgü alan biri olduğu için ukala ve yalancı biri olup çıkar. Menfaatleri doğrultusunda hareket eden Erdal, babasının ölümünden sonra isteklerine ulaşamadığı ve mahallede adı Leman ile lekelendiği için sorumsuz bir şekilde babasının cesedini evde bırakarak çeker gider.

Leman Hanım Sadi Bey'in komşusu olan Leman Hanım, kızı Nursen ile birlikte yaşar ve zengin filmci Mahmut'tan aldığı paralarla geçimini sağlar. Kocasını para kazanması ve yollaması için kavga edip uzaklara yollayan maddiyatçı Leman, para uğruna kendini sattığı gibi kızı da satmak ister. Zayıf bir karaktere sahip olan bir erkeğin himayesine ihtiyaç duyan zayıf kadın komşusunun kızı ile yaşıt oğlu Erdal'a taliptir. Onu tavlamayı başaran Leman Hanım, çıkarları doğrultusunda hareket eder. Erdal'ın hayatına düzen getirdikten sonra vazgeçildiğini gören Leman, oldukça sinirlenir ve Erdal'dan nefret ederek kin tutar. Kızının komşusunun diğer oğlu İskender ile birlikte olmasından çıkan kavgada Erdal'ın tüm kirli çamaşırlarını mahallede yayan Leman Hanım fırsatçı ve kötü niyetli biridir.

Nursen Sadi Bey'in komşusunun kızı olan Nursen annesi Leman'dan çok farklı karakterde biridir. Annesinin aksine babasını çok seven Nursen, annesinin babasına duyduğu öfkeyi yersiz bulur ve annesinden nefret eder. Fabrikada çalışan genç kızın pek çok kız arkadaşı vardır. İskender utangaç biri olduğu için Nursen'in dikkatini çeker. Para pula önem vermez, kanaatkâr biridir. Kendisine kötü gözle baktığını düşündüğü İskender'in babası Sadi Bey'den uzak durmaya ve dikkat etmeye çalışır. İskender'e çabucak inanan genç kız, annesinin kendine

bulduğu yaşı zengin adamla evlenmeme konusunda ciddiyetini korur. Mahallede İskender’le birlikte olmasını istemeyenler yüzünden adı çıkınca gidip nikâh yapmaya karar verirler.

Ayşe İskender ve Erdal’ın kardeşı olan Ayşe, babasına benzeyen çirkin bir kızdır. Erkeklerle münasebeti olmayan kız onlarla temasta olabilmek adına sabahları sıkışık otobüslere binerek işine gider. Evde annesinin sesi olmaya çalışan Ayşe, kendini ezdirmez evin Erdal veya İskender için satılmasına karşı çıkar. Komşusu Leman’ın Erdal’da gözü olduğunu anlayan uyanık kız çoğu zaman gelmelerini istemez. Fesat ve kıskanç biridir.

Edip Erdal’ın fakülteden arkadaşı olan Edip, karikatür ile ilgilenir. Ailesinden uzakta tek başına İstanbul’da yaşamaya çalışan genç adam, tavladığı zengin kadınlardan aldığı paralarla geçinir. Erdal’a sık sık akıl veren gözü açık olmasını öğütleyen Edip, beğendiği Leman’ı elde etmeyi başarır. Kurnaz ve akıllıdır.

Tema

Yozlaşma Ahlaki çöküşün ve geleneksel değerlerin hiçe sayıldığı romanın teması toplumda aile birliğinde yaşanan yozlaşma’dır.

Çıkarlar üzerine kurulu ilişkilerin yer aldığı bir mahallede yaşayan ailelerin kendi içlerindeki çıkar çatışmaları Sadi Bey’in cenazesinin oğulları tarafından hiçe sayılmasına neden olur. Maddi yetersizlikler nedeni ile düşünceleri kendi menfaatleri üzerine şekillendiren insanların yaşamları bir şekilde olumsuzluğa sürüklenir.